

AIDHMEANNA AN NAÍONRA

Beidh sé mar phríomhaidhm ag an Naíonra:

- (a) Deis agus tacaíocht a thabhairt don pháiste óg an Ghaeilge a shealbhú go nádúrtha;
- (b) Cabhrú le forbairt iomlán an pháiste a chur chun cinn trí mhodh an tsúgartha ag tacú le ról na dtuismitheoirí i bhforbairt agus in oideachas an pháiste;
- (c) Naíonra a reachtáil trí mheán na Gaeilge;
- (d) Seirbhís tacaíochta d'ardchaighdeán a sholáthar do thuismitheoirí.

UIMHREACHA FÓIN

AINM	UIMHIR
Dochtúir is congaráí: _____	_____
Altra áitiúil: _____	_____
Ospidéal: _____	_____
Otharcharr: _____	_____
Gardaí: _____	_____
Briogáid dóiteáin: _____	_____
Ionadaí: _____	_____
Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte: _____	_____
Coiste Cúram Leanai: _____	_____

COISTE AN NAÍONRA

Cathaoirleach: _____	_____
Seoladh: _____	_____
Rúnaí: _____	_____
Seoladh: _____	_____
Cisteoir: _____	_____
Seoladh: _____	_____

Na Naíonraí Gaelacha

Is eagrais deonach neamhspleách do stiúrthóirí naíonraí é na Naíonraí Gaelacha (NNG). Ó bunaíodh an t-eagrais i 1974, tá athrú suntasach ar an earnáil luathoideachais agus cé gurb í príomhaidhm an eagrais fós cuidiú le stiúrthóirí naíonraí tá athrú ar fhócas agus chur chuige an eagrais.

Tá stiúrthóirí ó réigiúin éagsúla ar choiste riaracháin an eagrais. Buaileann siad le chéile ar a laghad dhá uair gach téarma. Eagraíonn siad “Lá Náisiúnta na Naíonraí” i Mí Bealtaine gach bliain nuair a théann formhór naíonraí na tíre ar thuras nó ar phicnic agus úsáidtear an lá seo chun poiblíocht a ghnóthú do na naíonraí agus aird an phobail a tharraingt orthu agus ar an obair a dhéanann siad.

Eagraíonn NNG Cruinniú Cinn Bhliana (CCB) gach bliain i Mí Dheireadh Fómhair. Is deis iontach í seo do stiúrthóirí teacht le chéile chun cúram luathoideachais a phlé, chun smaointe a roinnt agus chun moltaí a dhéanamh. Is é seo an t-aon ardán atá ag stiúrthóirí naíonraí. Tá bunreacht dá chuid féin ag NNG agus is ag an CCB a dhéantar aon leasú ar an mbunreacht seo.

Is iad NNG a throid go dian chun aitheantas a fháil do stiúrthóirí lasmuigh den Ghaeltacht i bhfoirm an Fhóirdheontais i 1999. agus is iad atá i mbun feachtais faoi láthair chun teacht ar shocrú eile chun cúnamh airgeadais breise a chur ar fáil do na naíonraí.

Buntáistí an Luath-thumoideachais

De réir taighde náisiúnta agus idirnáisiúnta, áirítear i measc buntáistí an chórais:

- Buntáistí cognaíochtúla agus gnóthachtáil mhéadaithe curaclaim: Bíonn cumas intinne níos fearr ag an bpáiste agus mar sin torthaí níos fearr;
- Níos éasca teangacha eile a fhoghlaim: Forbróidh páistí an dá theanga agus ní bheidh aon drochthionchar ar fhorbairt ceachtar teanga ná ar aon ábhar eile sa churaclam, msh. Fraincis, Spáinnis, Stair, Ealaín, nó eile;
- Bíonn páistí líofa agus liteartha in dhá theanga: Deir na saineolaithe idirnáisiúnta gur fearr na scileanna litearthachta a aistriú ó mhionteanga go mórtheanga seachas a mhalairt;
- Scileanna cumarsáide níos fearr, cruthaitheacht agus íogaireacht chumarsáide;
- Rachaidh páistí i dtaithí agus i bhféinmhuinín ar a gcultúr féin, rud a chabhraíonn le muinín agus diongbháilteacht féiniúlachta;
- Beidh tuiscint agus ómós ag páistí ar chultúir éagsúla: Spreagann an córas ilchultúrachas níos doimhne agus caoinfhulaingt cultúir eile níos fearr, níos lú ciníochas.

Tá tuilleadh eolais maidir leis na buntáistí thuas, móide torthaí taighde agus acmhainní, ar fáil ar www.gaelscoileanna.ie.

RIALACHÁIN

Na Rialacháin fán Acht um Chúram Leanaí, 1991 (Seirbhísí Luathbhlianta), 2016

In 2016, foilsíodh na rialacháin nua cúram leanaí do sheirbhísí luathbhlianta i gcomharbas ar an tAcht um Chúram Leanaí, 1991. Ba chóir go mbeadh gach fostaí sa Naíonra an-eolach ar fhorálacha an achta nua seo atá ar fáil ar shuíomh Gaelscoileanna Teo. agus ar shuíomh na Roinne Leanaí agus Gnóthaí Óige. Ba chóir cóip chrua de na rialacháin a bheith ar an láthair i gcónaí.

• CÓIMHEAS DAOINE FÁSTA: LEANAÍ

De réir Rialachán 11 de na Rialacháin fán Acht um Chúram Leanaí, 1991 (Seirbhísí Luathbhlianta), 2016, cinnteoidh seirbhís Naíonra go gcloífear leis an íoschóimheas idir daoine fásta agus leanaí de réir mar atá sé leagtha amach i SCEIDEAL 6 i gcónaí.

Seirbhísí Seisiúnacha Réamhscoile:

	Raon Aoise na bPáistí	Cóimheas Daoine Fásta: Leanaí
1.	0-1	1:3
2.	1-2 ½	1:5
3.	2 ½ -6	1:11

Cinnteoidh seirbhísí seisiúnacha réamhscoile nach bhfuil níos mó ná 22 pháistí in aon seomra amháin ag am ar bith agus go bhfuil dóthain spás urláir ar fáil (Féach Rialachán 30).

• TAIFID I DTAOBH NA bPÁISTÍ

De réir Rialachán 15 de na Rialacháin fán Acht um Chúram Leanaí, 1991 (Seirbhísí Luathbhlianta), 2016, caithfidh Naíonraí taifead i scríbhinn a chóiméad ar gach páiste atá ag freastal ar an tseirbhís. Caithfear an t-eolas thíos a bheith san áireamh sa taifead sin:

- ainm agus dáta breithe an pháiste
- dáta tosaigh an pháiste sa tseirbhís
- dáta deiridh an pháiste sa tseirbhís
- ainm agus seoladh thuismitheoir/chaomhnóir an pháiste agus uimhir theileafóin do thuismitheoir nó caomhnóir nó gaol nó cara leis an bpáiste a bhféadfaí a úsáid le linn uaireanta oibre an Naíonra
- údarú maidir le bailiú an pháiste
- sonraí maidir le haon tinneas, míchumas, ailléirge nó riachtanas ar leith atá ag bpáiste. Ba chóir gach eolas ábhartha a bheith ag an tseirbhís chun sainchúram nó aire ar leith a sholáthar.
- ainm agus uimhir theileafóin dhochtúir cláraithe an pháiste
- taifead ar imdhíontaí an pháiste (más ann)
- cead i scríbhinn ó thuismitheoirí maidir leis an gcóir leighis oiriúnach i gcás éigeandála

Féach ar Rialachán 15, 16 agus 17 chun eolas mionsonraithe i dtaobh na dtaifead uile ar chóir bheith ag an Naíonra.

• LEAS AN LINBH

De réir Rialachán 19 de na Rialacháin fán Acht um Chúram Leanaí, 1991 (Seirbhísí Luathbhlianta), 2016, cinnteoidh gach Naíonra nach gcuirtear pionós corpartha ar aon pháiste agus é/í ag freastal ar an tseirbhís. Cinnteofar nach bhfuil aon chleachtas dímheasúil, maslach, dúshaothraithe, bagrach nó faillitheach i bhfeidhm. Anuas air sin, cinnteofar nach bhfuil aon chleachtas i bhfeidhm a dhéanfadh dochar fisiciúil nó mothúchánach don pháiste.

• GARCHABHAIR

De réir Rialachán 25 de na Rialacháin fán Acht um Chúram Leanaí, 1991 (Seirbhísí Luathbhlianta), 2016, cinnteoidh Naíonra go bhfuil duine oilte i ngarchabhair do pháistí ar fáil láithreach do na páistí atá ag freastal ar an tseirbhís. Cinnteofar freisin go bhfuil bosca garchabhrach atá feistithe go cuí do riachtanais páistí ar fáil in áit a mbeidh teacht air go héasca.

• ÁRACHAS

De réir Rialachán 28 de na Rialacháin fán Acht um Chúram Leanaí, 1991 (Seirbhísí Luathbhlianta), 2016, caithfidh gach Naíonra árachas leordhóthanach a bheith i bhfeidhm aige.

• TOBAC

(Féach An tAcht Sláinte 2004)

Níl cead tobac a chaitheamh sa Naíonra.

• AINMHITHE/PEATAÍ

Moltar go láidir gan ainmhí (cat, madra, peataí eile) a bheith istigh sa Naíonra go rialta, ar eagla ailléirge a bheith ar aon leanbh.

SONRAÍ AN NAÍONRA

Ainm an Naíonra: _____

Seoladh an Naíonra: _____

Uimhir Ghutháin: _____

Dátaí Téarmaí: _____ Céad: _____ Dara: _____ Tríú: _____

Laethanta Oscailte: _____

Uaireanta Oscailte: _____

Táillí Lae: _____

Táille Mhíosúil: _____

FOIREANN:

Príomhstúirthóir an Naíonra:

Ainm: _____

Cáilíochtaí: _____

Taithí Oibre: _____

Stúirthóir 2:

Ainm: _____

Cáilíochtaí: _____

Taithí Oibre: _____

Stúirthóir 3:

Ainm: _____

Cáilíochtaí: _____

Taithí Oibre: _____

LAETHANTA BREITHE NA bPÁISTÍ

AINM	DÁTA	AINM	DÁTA
EANÁIR		AIBREÁN	
FEABHRA		BEALTAINE	
MÁRTA		MEITHEAMH	

LAETHANTA BREITHE NA bPÁISTÍ

AINM	DÁTA	AINM	DÁTA
IÚIL		DEIREADH FÓMHAIR	
LÚNASA		SAMHAIN	
MEÁN FÓMHAIR		NOLLAIG	

CLÁR - DRUIL DÓITEÁIN

Mí	Dáta	Líon daoine fásta i lathair	Líon leanaí i lathair	Am tosaithe	Fad a thóg an druil	Siniú an Stiúrthóra
MEÁN FÓMHAIR						
DEIREADH FÓMHAIR						
SAMHAIN						
NOLLAIG						
EANÁIR						
FEABHRA						
MÁRTA						
AIBREÁN						
BEALTAINÉ						
MEITHEAMH						
IÚIL						
LÚNASA						

Don tseachtain dár críoch:											
ECCE	€	Luain		Máirt		Céadaoin		Déardaoin		Aoine	
		Isteach	Amach	Isteach	Amach	Isteach	Amach	Isteach	Amach	Isteach	Amach

